

70-ci əfv

Mayın 25-də Prezident İlham Əliyev "Məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında" sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, məhkum olunmuş bir sıra şəxslərin, onların ailə üzvlərinin, Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkilinin Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə ünvanlanmış əfv haqqında müraciətlərinə baxılaraq, məhkumların şəxsiyyəti, səhhəti, ailə vəziyyəti, törətdikləri cinayətlərin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsi, cəza çəkdiqləri müddət və həmin müddətdə davranışları nəzərə alınaraq, humanizm prinsipləri əsas götürülərək ümumilikdə 154 nəfər əfv edilib.

Humanizm siyasətinin təcəssümü

Bu əfv sərəncamı bir daha təsdiq etdi ki, respublikamızda humanizm prinsiplərinə xidmət edən xeyirxah tədbirlərin həyata keçirilməsi, cəzasının müəyyən bir hissəsini çəkən və törətdiyi əməldən peşmançılıq keçirən məhkum olunmuş şəxslərin əfv edilməsi, bağışlanması, onlara yeni şans verilməsi ənənəyə çevrilib. Bu ənənənin təməllərini yaradan Ulu Öndər Heydər Əliyev əfv etmə institutunu da yaradıb. Məhz Ulu Öndərin 1993-cü ildə xalqımızın istək və arzusu ilə siyasi hakimiyyətə gəlişindən sonra Azərbaycanda qanunçuluğun təmin olunması ilə yanaşı, humanizm siyasəti çərçivəsində çoxsaylı tədbirlər həyata keçirilib. Bu sırada əfv və amnistiya təsisatlarının yaradılması Heydər Əliyevin humanizm dəyərlərinə verdiyi önəmin göstəricisidir.

Xatırladaq ki, 1995-2003-cü illərdə Heydər Əliyev tərəfindən 33 əfv fərmanı imzalanıb və bu, 3 mindən artıq məhkuma şamil olunub. Ümummilli Liderin qanunvericilik təşəbbüsü əsasında Milli Məclis tərəfindən 1996-2003-cü illərdə 7

dəfə amnistiya elan edilib. Bu amnistiyalar 78 mindən artıq məhkuma şamil olunub, 21 mindən çox məhkum azadlığa buraxılıb. Belə humanist addımlar ciddi tərbiyəvi əhəmiyyət daşıyıb.

Azərbaycanda bərqərar olan humanizm siyasətinin nəticəsi olaraq ölkəmizdə ölüm hökmü də aradan qaldırılıb. Respublikamızın adı Şərqdə ilk olaraq bu cəzanı ləğv edən ölkə kimi tarixə düşüb. Əvvəlcə 1993-cü ildə ölüm hökmü üzərində moratorium qoyulub, 1998-ci ildə isə bu cəza tamamilə ləğv edilib.

Təbii ki, cinayət cəzasız qalmamalıdır. Hər bir cinayətin cəzası olmalıdır. Cəza hüququnun reallaşdırılmasında belə ədalətə söykənmək respublikamızda yürüdülmən humanizm siyasətinin əsas qayələrindən biridir. Bu siyasəti uğurla həyata keçirən Prezident İlham Əliyev bayram və əlamədar günlərdə imazalandığı əfv sərəncamları ilə, törətdiyi cinayət əməlinə səmimi peşmançılıq keçirən, azad cəmiyyətə və normal həyata qovuşmaq istəyən məhkumların bir qismini cəzalarının çəkilməmiş hissəsindən tam azad edib. Azadlığın cəmiyyə-

tin ön ümdə və zəruri şərti olduğunu dəfələrlə vurğulayan Prezident İlham Əliyev əfv sərəncamları ilə cəzadan azad etmənin tərbiyəvi əhəmiyyətinə xüsusi önəm verdiyini, şəxsi cəmiyyətdən təcrid etmədən islahın daha səmərəli olduğunu göstərib.

İlham Əliyevin 38-ci əfv sərəncamı

Məhkum olunmuş bir sıra şəxslərin, onların ailə üzvlərinin, insan hüquqları üzrə müvəkkilin, insan hüquqlarının müdafiəsi təşkilatlarının dövlət başçısına ünvanlanmış əfv haqqında müraciətlərinə baxılaraq və humanizm prinsiplərini əsas götürərək Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2003-cü ilin dekabr ayından indiyədək 38 əfv sərəncamı imzalanıb. Onu da xatırladaq ki, Azərbaycanda ən böyük əfv sərəncamı ötən il olub. Belə ki, Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə imzalanan bu əfv sərəncamı müstəqil Azərbaycan tarixinə ən böyük əfv aktı kimi düşüb və 801 məhkum əfv olunub.

Prezident tərəfindən əfv olunmuş şəxslər Penitensiar Xidmətin tabeliyin-

dəki cəzaçəkmə müəsisələrindən azadlığa buraxılıblar. Qeyd etdiyimiz kimi, sərəncama əsasən 154 məhkum əfv olunub. Onlardan azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş 63 nəfər cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edilib, 52 nəfərin cəzasının çəkilməmiş hissəsi isə yarıyadək azaldılıb.

Azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş və cəzasının çəkilməsi təxirə salınmış 1 nəfər cəzadan azad edilib. Həmçinin azadlığın məhdudlaşdırılması cəzasına məhkum edilmiş 28 nəfər cəzalarının çəkilməmiş hissəsindən azad olunub, 3 şəxsin cəzasının çəkilməmiş hissəsi yarıyadək azaldılıb. Eləcə də islah işləri cəzasına məhkum edilmiş 2 nəfər cəzanın çəkilməmiş hissəsindən, cərimə cəzasına məhkum edilmiş 4 nəfər isə cəzadan azad edilib. Həmçinin azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş və cəzasını çəkmiş 1 şəxsin məhkumluğu götürülüb.

Əfv olunan şəxslər arasında xarici ölkə vətəndaşları və qadınlar da var. Belə ki, sərəncama əsasən, 8 əcnəbi vətəndaş əfv edilib. Onlardan 5-i Əfqanıstan, 2-si Türkiyə, 1-i Rusiya vətəndaşıdır.

Prezident İlham Əliyevin mayın 25-də imzaladığı əfv sərəncamı indiyədək respublikamızda verilmiş sayca 70-ci əfv qərarıdır. Müxtəlif səbəblərdən azadlıqdan məhrum edilərək həbsə alınan və artıq cəzalarının müəyyən bir hissəsini çəkən, eyni zamanda islah olunma istiqamətində müsbət nəticələr əldə edən məhkumların azad olunması onlara bundan sonra həyatda öz yollarını düzgün seçməklə bağlı verilmiş çox gözəl şansıdır. Bu şansın verilməsi isə dövlətimizin humanizm siyasətinin mahiyyətindən və məzmunundan doğur.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"